

KVALITET I BARNEHAGEN 2016 - 2018

1. Innledning og ambisjoner

1.1 Kvalitet

Kvalitet i barnehagen er viktig for å ivareta barna på best mulig måte og sikre deres muligheter til utfoldelse, lek, og læring. Kvalitet er også viktig for foreldrene som overlater sine barn i andres omsorg hver dag. «Barndommens egenverdi» er fremhevet i Rammeplanen for barnehager, og peker på barns rett til trivsel i hverdagen. Samtidig trenger det ikke å være en motsetning mellom barndommen som en livsfase med egenverdi og tanken på at denne fasen er betydningsfullt for barnets fremtid. Tvert imot. Det finnes solid forskningsdokumentasjon på at barn som trives og lærer i tidlige år har økt sjanse for å tilpasse seg og lykkes senere i livet også. God barnehagekvalitet vil kunne bidra til begge deler.

I kommuneplanens samfunnsdel, samfunns mål 3; Et like verdig liv for alle, står det i kulepunkt 5; Barnehagene og skolene i Larvik har et godt læringsmiljø som vektlegger relasjoner, sosial kompetanse og gode læringsresultat

Barnehagene skal forberede barn på en fremtid som er ganske ukjent for alle. De som starter i barnehage i 2016 vil tre inn i arbeidslivet rundt år 2040-45 og med dagens pensjonsalder vil de være pensjonister i 2082. Det er vanskelig å se inn i denne fremtiden, men det vi helt sikkert vet er at den trenger mennesker som er i stand til å ta vare på seg selv og andre, som er i stand til livslang læring, som må være forberedt på store teknologiske endringer og som må ha ferdigheter til å takle dette.

Barnehagens formål:

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon. Slik som **respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, næstekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet**, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. **De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.** Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for **felleskap og vennskap.** Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

1.2 Lovverk, statlige og kommunale føringer som ligger til grunn for planen:

- Lov om Barnehager (Barnehageloven)
- Forskrift til loven
- Rammeplan for barnehager
- Barnehagens årsplan
- Larvik kommunes Strategiplan 2016-19
- Kommuneplanens samfunnsdel, samfunns mål 3
- Plan for helhetlig oppvekst
- Regional plan for helhetlig opplæring
- Barnehagenes vedtekter
- Kvalitet i oppvekst
- Språkbølgen
- St.meld.nr. 41 Kvalitet i barnehagen
- St.meld. nr. 19 tid for lek og læring. Bedre innhold i barnehagen
- Forskningsbasert og erfaringsbasert kunnskap
- Larvik kommunes kvalitetssystem

1.3 Ambisjon for fremtidens barnehager

- Styrke barns trivsel, utvikling og læring
- Gi alle barn like muligheter og fremheve deres sterke sider
- Medvirke til å utjevne sosiale forskjeller, og legge til rette for gode og likeverdige oppvekstvilkår.

1.4 Planens overordnede målsettinger

- Realisere rammeplanens mål og intensjoner på den beste måte
- Ha kvalifiserte, profesjonelle og motiverte ansatte som skaper et godt læringsmiljø for alle barn
- Utvikle gode sosiale ferdigheter hos barn
- Satse på omfattende barnemedvirkning og aktivt foreldresamarbeid
- Innarbeide og utnytte gode erfaringer og kunnskap fra praksis og forskning

2. Kvalitet i barnehagen

Kvalitetsplanen skal :

- Være en minstenorm for kvalitet som er kjent for foreldre og alle som jobber i barnehageområdet.
- Gi foreldre trygghet på at det er kvalitet på det pedagogiske tilbudet uansett hvilken barnehage barnet går i.
- Danne grunnlag for barnehagens pedagogiske innhold, arbeidsmåter , organisering og samhandling med andre.
- Sikre kvalitet i alle ledd slik at det når frem til alle barn.

I barnehagene møter barn og foresatte:

- Profesjonelt og tydelig lederskap på alle nivåer.
- En reflekterende og tilrettelagt pedagogisk praksis med fokus på lek, læring og inkludering.
- En sterk evalueringskultur med fokus på dokumentasjon og kvalitetsutvikling.
- Måltrettet foreldresamarbeid.

2.1. Barnehager med likeverdige og høy kvalitet

- **Utdannelse og kompetanse**

Alle kommunale barnehager skal ha :

- Styrere som har utdanning som barnehagelærer eller annen høyskoleutdanning som har barnefaglig og pedagogisk kompetanse.

- Pedagogisk personale som har utdanning som barnehagelærere eller tilsvarende godkjent kompetanse.
- Minst 50 % av barnehagens personale skal ha utdanning som pedagog, de øvrige ansatte skal ha utdanning som fagarbeider.
- Alle nyansatte i kommunale barnehager må ha norskferdigheter tilsvarende norskprøve B2.
- De ansatte i kommunale barnehager skal gjenspeile mangfoldet i samfunnet med hensyn til kjønn, alder og bakgrunn.

2.2 Barnehagen som en lærende organisasjon

- Kvalitetsoppfølging i barnehagen basert på rammeplanens krav/kvalitetsstandarder
- Utvikling av refleksjonsverktøy og refleksjon som metode
- Vurdering av egen praksis, endring og forbedring
- Lederskole og nettverk for styrere.
- Kompetansekartlegging
- Felles kompetanseplan som sikrer faglig utvikling for alle ansatte.
- Veiledningsprogram for nyutdannede pedagoger
- Plan for hospitering for pedagoger.
- Jobbrotasjon for styrer vurderes etter 6 år i samme stilling, for å sikre at organisasjonen er endringsdyktig, utviklings- og læringsorientert.

2.3 Samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Vi ser og anerkjenner alle foresatte som den viktigste samarbeidspartneren.
- Vi er opptatt av å finne de beste løsningene i sammen med barnas hjem og øvrig nettverk rundt barna.
- Vi har en åpen dialog med foresatte som er preget av respekt og gjensidig tillit.
- Vi ser på alle foresatte som en ressurs.
- Vi tilbyr foreldresamtaler minst 2 ganger pr år.
- Vi gjennomfører inntil to foreldremøter i året.
- Vi tilbyr foreldreveiledning.
- Vi har aktivt SU arbeid.

3.Ledelse

3.1 Barnehagene i Larvik har styrere som:

- Har god kunnskap om barns utvikling og behov
- Har systemforståelse og god implementeringskompetanse
- Har fokus på planlegging, dokumentasjon, gjennomføring, vurdering og utvikling av barnehagens innhold og oppgaver.
- Samarbeider om barnas omsorg, lek, læring og sosiale utvikling
- Er relasjonsbyggere og gode lagspillere
- Skaper et læringsfremmende psykososialt arbeidsmiljø for store og små
- Skaper helsefremmende miljøer

3.2 Tydelig og inkluderende ledelse

Barnehagens ledelse har ansvar for:

- Gode prosesser og aktiv medvirkning.
- Inkludering og likestilling
- Å stille krav til og ha tydelige forventninger til de ansatte.
- Kompetanseutvikling og nyrekruttering.
- Samhandling med andre kommunale virksomheter.
- Samhandling med de private barnehagene i kommunen.
- Samhandling med lag, foreninger og frivillige.
- Samhandling med nærmiljøet.

4. Barnehager som gir alle barn gode utviklingsmuligheter

Arbeidet med rammeplanens generelle del og med fagområdene skal være kunnskapsbasert, begrunnet, reflektert, målrettet og helhetlig.

Barnehagens personale skal lytte, støtte og utfordre barn. Alle barn skal oppleve at de selv og andre i gruppen er betydningsfulle for fellesskapet, uansett funksjonsnivå, alder, kjønn og familiebakgrunn.

- Alle ansatte skal ha kunnskap om tidlig innsats
- Alle ansatte skal ha kunnskap om lekens betydning for barns trivsel, utvikling og læring
- Alle ansatte skal ha basiskompetanse innenfor områdene språk, teknologi, realfag, relasjoner og inkludering
- Alle ansatte skal ha kunnskap om hvordan barn inkluderes og respekteres

4.1 Tidlig innsats.

- Barnehagens ledelse har ansvar for:

4.2 Lek.

I barnehagen møter du ansatte som:

- Har kunnskap om lekens betydning for barnas utvikling.
- Ser lek som den viktigste lærings- og sosialiseringarenaen for barn.
- Har kunnskap om de ulike lekeferdighetene
- Har kunnskap om teknologi og lek
- Bruke observasjon av lek som et verktøy og rutine

4.3 Språkkompetanse

I barnehagen møter du ansatte som:

- har gode norskerferdigheter og kunnskap om barns språkutvikling
- gir god språkstimulering til alle barn
- har et tett samarbeid med foreldre om språk
- bruker plan for språkstimulering, lese- og skriveopplæring (Språkbølgen 0 – 16)
- evaluerer språkmiljøet og sette inn tiltak
- observerer og kartlegger barnas språk

4.4 Teknologi- og realfagskompetanse

I barnehagen møter du ansatte som:

- tar i bruk nye teknologiske verktøy
- møter barns interesse for realfag med undersøkende læring og utforsking
- arbeider med matematiske begrep
- skaper forståelse for miljø og bærekraftig utvikling
- understøtter og videreutvikler barns realfaglige kompetanse
- er i nettverk med lærere på småskoletrinnet i skolene

4.5 Relasjonskompetanse

I barnehagen møter du ansatte som:

- har barnet i sentrum

- er engasjerte i jobben sin
- er tilstedeværende og aktivt lyttende
- er åpne for barns tanker, meninger og synspunkter
- er ærlige i samspillet – barnets perspektiv tas på alvor
- er sensitive i forhold til barns individuelle signaler og behov
- legger til rette for at barn kan få uttrykke seg og ha innflytelse på egen hverdag

4.6 Inkluderingskompetanse

I barnehagen møter du ansatte som:

- Har kulturforståelse og kompetanse på samhandling.
- Reflekterer over hvordan man kommuniserer.
- Har innsikt i ulike familiemønstre
- Har utarbeidet handlingsplan mot mobbing
- Tar ansvar for å inkludere alle barn, slik at barna opplever seg som en del av det sosiale fellesskapet
- Har et helhetlig og tverrfaglig samarbeid med andre tjenester

5. Overgang barnehage – skole

Kommunen har et overordnet ansvar for at barn får en god overgang fra barnehage til skole. .

Barnehagen og skolen er begge institusjoner for omsorg, danning, lek og læring. De er pedagogiske institusjoner med forskjellig mandat, men de skal begge bidra til en god start på livet og livslang læring.

De foresatte, barnehagen og skolen har et felles ansvar for at barnet møter skolen med entusiasme og lærelyst.

Barnehagene arbeider med alle fagområdene som er beskrevet i rammeplanen

De sju fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknikk
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Grunnleggende kompetanse ervervet i barnehagen vil ha stor betydning for barns trivsel og læringsutbytte i skolen. Forskning viser at tidlig læring gir langsiktig positiv effekt fordi læring er en selvforsterkende prosess, derfor er det viktig å ha fokus på barnets styrke og robusthet.

Barnehagen er derfor en viktig del av utdanningsløpet.

Barn og foresatte skal føle seg trygge på at både barnehage og skole gjør sitt beste for å skape kontinuitet og sammenheng i opplæringsløpet, og at hvert enkelt barn sikres en god overgang fra barnehage til skole. Dette krever tett samarbeid med barna og de foresatte, og mellom ansatte i barnehagen og skolen. Barns medvirkning og deltakelse i dette arbeidet er viktig. Kommunen følger egne rutiner for å sikre god overgang mellom barnehage og skole

6. Barnehagen som helsefremmende arena

God helse er viktig for barns utvikling og evne til mestring. Barnehagene er en viktig arena for god helseutvikling.

Våre tjenester skal bidra til å bygge en god fysisk og psykisk helse. Vi skal sikre lærings- og lekemiljøer som fremmer helse, trivsel og sosial utvikling.

Vi skal skape trygghet for barna

6.1 Tidlig innsats

Nyere forskning presiserer at de første fem årene (inkludert svangerskapet) er avgjørende for en trygg utvikling. Det er behov for massiv tidlig innsats og systemer som ivaretar de tre pilarene; trygghet, relasjon og reguleringsstøtte. Når et barn får adekvat omsorg har hjernen gode rammevilkår. Barnet får det vi kaller et sosialt sinnelag og gode forutsetninger for å danne og ivareta gode mellommenneskelige relasjoner og realisere sitt kreative og intellektuelle potensial.

- Barn i risiko for fysisk, psykisk eller sosial skjevutvikling skal identifiseres tidlig og få tilfredsstillende, tett oppfølging og helhetlig koordinerte tjenester der barnets individuelle behov er i sentrum
- Alle skal oppleve god tilgjengelighet, helhet og sammenheng i tjenestetilbudet

6.2 Fysisk aktivitet og kosthold

Barns fysiske og psykiske utvikling i tidlige år er utgangspunktet for trivsel, lek og utfoldelse i barnehagehverdagen, og danner også på mange måter grunnlaget for barnets fremtid. Det å ha en sunn og sterk kropp gir mulighet til å kjenne mestring,

glede og utfoldelse. En sunn psykososial utvikling vil gjøre barnet robust til å ta vare på både seg selv og andre.

- Sunt og variert kosthold
- Naturlige ingredienser
- Barna deltar i matlagingen
- Vi velger mat og drikke med lavt sukkerinnhold.
- Frukt og grønt til alle måltider.
- Vann som tørstedrikk
- Ute aktiviteter og utelek
- Fysisk aktivitet og turer

6.3 Inkludering

Forebyggende arbeid mot mobbing starter i barnehagen. Derfor er det viktig at personalet gjennom holdningsskapende arbeid og konkret handling skaper et trygt, inkluderende og stimulerende barnehagemiljø som forebygger mobbing. Barns trivsel er de voksnes ansvar og rammeplanen for barnehagen uttrykker at barnehagen har en samfunnsoppgave i «tidlig forebygging av diskriminering og mobbing.

- Alle barn i barnehagen skal oppleve seg som en del av fellesskapet, og det skal være fravær av mobbing og trakassering
- Barn og unge skal oppleve at deres følelsesmessige identitet blir støttet. Det gjelder bl.a krysskulturell identitet, religiøs identitet og kjønnsidentitet

8.Kunnskapsbasert praksis

Barnehagene i Larvik har som mål å fremstå som en profesjonell aktør i tjenesteutøvelsen og begrunne sine valg i kunnskapsbasert praksis og i tråd med lovkrav.

Kunnskapsbasert praksis betyr:

- å ta faglige avgjørelser basert på systematisk innhentet forskningsbasert kunnskap, erfaringsbasert kunnskap og barnas/foreldres utgangspunkt og behov i den gitte situasjonen
- å nytte ulike kunnskapskilder for å kunne inneha et best mulig beslutningsgrunnlag

Disse kunnskapskildene er:

1. Relevant og oppdatert forskningskunnskap.
2. Praktisk pedagogisk erfaringskunnskap.
3. Barnas / foreldrenes kunnskap og innsikt
4. konteksten barna befinner seg i

Avslutning

For at barna skal ha en god utvikling, er det viktig at barnehagen har god kvalitet. Forskning har vist noen kjennetegn ved barnehagen som er avgjørende for hvilken kvalitet det er på det tilbudet som barna får. For det første kjennetegnes gode barnehager av at de voksne kommuniserer og resonnerer med barna, stiller aktive spørsmål og stimulerer barna til å reflektere, tenke og bruke språket (Nordahl og Qvortrup 2012). Dette krever blant annet at det er tilstrekkelig bemanning i barnehagen (Zachrisson mfl. 2012).

Videre er det viktig med både kvinnelige og mannlige ansatte, ansatte med ulik etnisk bakgrunn og et stabilt personale med lite utskiftning. Internasjonal forskning viser også at utdanningsnivået til de ansatte er viktig for kvaliteten i barnehagen (Dalli mfl. 2011).

”Du møter aldri noe menneske uten at du holder en liten del av dennes skjebne i dine hender” Løgstrup